

**Kansalaisten näkemyksiä
työttömyys- ja sosiaaliturvasta
TNS Gallupin kyselytutkimuksen tulokset**

Marraskuu 2008

Sisällys

KANSALAISTEN NÄKEMYKSIÄ TYÖTTÖMYYS- JA SOSIAALITURVASTA

Valtion suhteellista rahoitusosuutta ei tule vähentää	5
Suomen työttömyysturva muiden Pohjoismaiden tasolle	6
Työllistymissopimus tepsisi työttömyyteen	6
Suuria määriä irtisanovien yritysten kannettava vastuuta	7
Itsensä työttömyyskassassa vakuuttaneita ei saa rangaista	8
LIITEKUVIOT	9

KANSALAISTEN NÄKEMYKSIÄ TYÖTTÖMYYS- JA SOSIAALITURVASTA

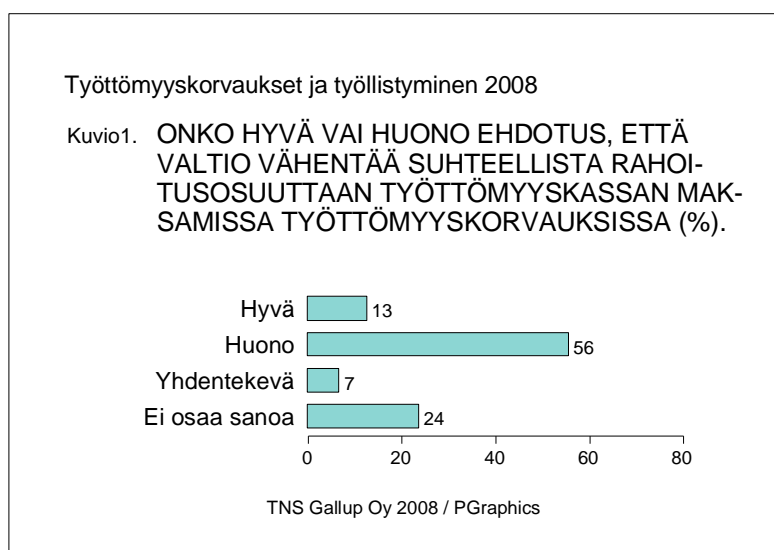
TNS Gallup Oy selvitti SAK:n toimeksiannosta kansalaisten näkemyksiä työttömyys- ja sosiaaliturvasta.

Tutkimusaineisto on koottu Gallup Kanavalla 10.–15.10.2008. Haastatteluja tehtiin yhteensä 1 281. Vastajat edustavat 15–74 vuotta täyttäneitä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta.

Tulosten luottamusväli on keskimäärin ± 3 prosenttiyksikköä.

Valtion suhteellista rahoitusosuutta ei tule vähentää

Enemmistö (56 %) kansalaisista pitää huonona ehdotusta, että valtio vähentäisi suhteellista rahoitusosuuttaan työttömyyskassan maksamissa työttömyyskorvauksissa. Ajatus saa hyväksynnän vain yhdeltä vastaajalta kahdeksasta. Melko moni (24 %) ei osaa sanoa mielipidettään asiasta.

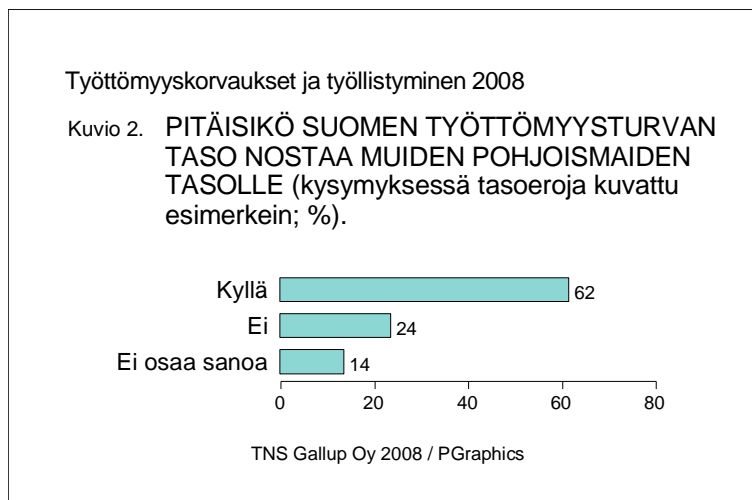
Keskimääräistä kielteisemmin ehdotukseen suhtautuvat 50–60-vuotiaat (68 %), alemmat toimihenkilöt (69 %) sekä työntekijät (63 %). Ajatusta pidetään huonona myös SAK:n ja STTK:n jäsenten keskuudessa. Myönteisiä kantoja löytyy keskimääräistä enemmän johtajien ja yrittäjien vastauksista. Kuitenkin myös yrittäjistä enemmistö katsoo, että valtion rahoitusosuuden vähentäminen olisi huono asia.

Puoluekanta heijastuu vastauksissa. SDP:n ja Vasemmistoliiton kannattajat reagoivat ajatukseen kielteisemmin kuin muiden puolueiden tukijat. Kuitenkin myös päähallituspuolueiden kannattajista puolet tyrmää ehdotuksen.

Suomen työttömyysturva muiden Pohjoismaiden tasolle

Tutkimuksessa vastaajilta tiedusteltiin, pitäisikö Suomen työttömyysturvan taso nostaa muiden Pohjoismaiden tasolle. Johdannossa ilmoitettiin, että Suomessa ansiosidonnainen työttömyyskorvaus on verojen jälkeen keskimäärin 810 € /kk, Ruotsin taso 1 050 €/kk ja Tanskan 1 160 €/kk.

Enemmistö kansalaisista (62 %) haluaisi, että Suomen työttömyysturva nostettaisiin muiden pohjoismaiden tasolle. Noin neljännes (24 %) katsoo, että suomalaisen työttömyysturvan tasoa ei pidä nostaa.

Ajatusta Suomen työttömyysturvan tason nostamisesta muiden Pohjoismaiden tasolle pitää hyvänä etenkin 50–60-vuotiaat (72 %), työntekijät (74 %), alemmat toimihenkilöt (69 %) sekä työttömät (74 %). Myös SAK:n ja STTK:n jäsenet kannattavat Suomen työttömyysturvan tason nostamista.

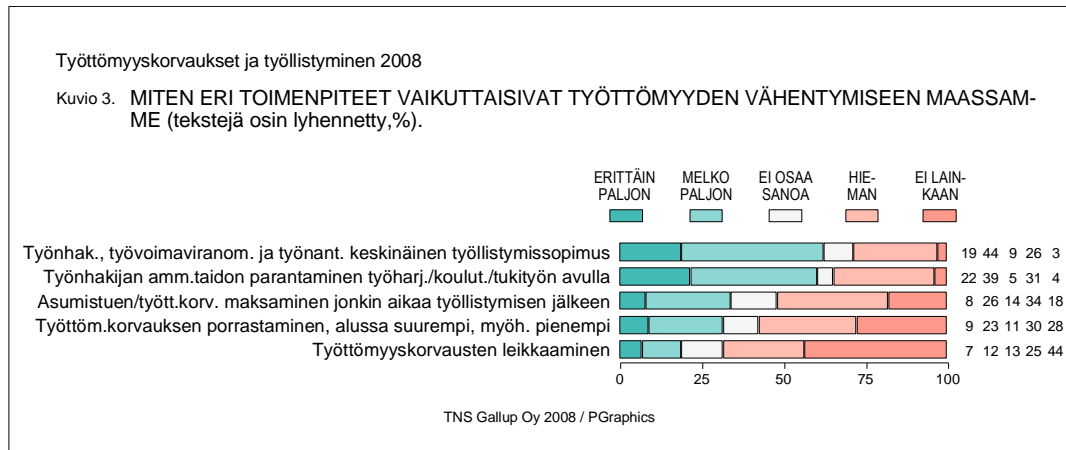
Keskimäärää enemmän varauksellisia kannanottoja löytyy yrittäjien, ylempien toimihenkilöiden, korkeasti koulutettujen ja akavalaisten keskuudesta. Kuitenkin enemmistö vastaajista myös näissä ryhmissä kohottaisi työttömyysturvan tasoa.

Työllistymissopimus tepsisi työttömyyteen

Vastaajille lueteltiin tutkimuksessa viisi erilaista toimenpidettä ja kysyttiin, miten ne vaikuttaisivat työttömyyden vähentymiseen maassamme, jos lainkaan.

Enemmistö kansalaisista uskoo, että kaksi toimenpidettä viidestä tepsivät työttömyyteen. Lähes kaksi kolmesta (63 %) uskoo, että ns. työllistymissopimus, jossa luvataan työpaikka yksilöllisten työvoimapalvelujen, koulutuksen tai kuntoutuksen jälkeen, vaikuttaisi työttömyyden vähentymiseen joko erittäin tai melko paljon. Lähes yhtä moni

(61 %) luottaa myös siihen, että työnhakijan ammattitaidon parantaminen esimerkiksi työharjoittelun, koulutuksen tai tukityön avulla vähentäisi työttömyyttä.

Työttömyysturvan leikkaamisen ei uskota vaikuttavan työttömyyden vähentymiseen maassamme juurikaan. Valtaosa (69 %) suomalaisista arvioi, että työttömyyskorvausten leikkaamisella olisi vain vähäinen tai olematon työttömyyttä alentava vaikutus.

Asumistuen tai työttömyyskorvauksen maksaminen jonkin aikaa työllistymisen jälkeen jakaa kansalaisia selkeämmin kahteen leiriin. Noin kolmannes (34 %) uskoo, että toimenpide vähentäisi työttömyyttä. Puolet kansasta (52 %) kuitenkin ajattelee, että tämä keino ei välttämättä vaikuta työttömyyttä vähentävästi.

Suuria määriä irtisanovien yritysten kannettava vastuuta

Näkemyksiä työttömyyteen ja sosiaaliturvaan selvitettiin tutkimuksessa esittämällä vastaajille kuusi erilaista kysymystä väittämän muodossa.

Valtaosa (83 %) suomalaisista yhtyy väittämään, jonka mukaan suuria määriä kerralla irtisanovien yritysten on kannettava isompaa vastuuta kustantamalla irtisanoituille esimerkiksi uudelleenkoulutusta tai erilliskoulutusta. Vain yksi kymmenestä asettuu ehdotusta vastaan.

Selvä enemmistö (72 %) suomalaisista torjuu ajatuksen, että yritysten vastuita irtisanoituista tulisi pikemminkin pienentää nykyisestä kuin suurentaa, jotta ne voisivat tehdä parempaa tulosta. Reilu kymmenesosa väestöstä olisi pienentämässä yritysten työllistämisvastuita tulosparannuksen vuoksi.

Ansioihin suhteutettu sosiaaliturva saa kansalaisten laajan tuen. Lähes kaikki (93 %) kansalaiset ovat sitä mieltä, että jos ihminen tekee työnsä, maksaa veronsa ja maksunsa

tunnollisesti, hän on oikeutettu ansioiden mukaisiin sosiaalietuuksiin, kun tarvitsee niitä esim. työttömyyden tai sairastumisen vuoksi.

Itsensä työttömyyskassassa vakuuttaneita ei saa rangaista

Kolme suomalaista neljästä (74 %) ilmoittaa, että valtio ei saa omaa suhteellista rahoitusta pienentämällä rangaista itsensä työttömyyskassassa vakuuttaneita ihmisiä. Väittämän torjuu reilu kymmenesosa väestöstä.

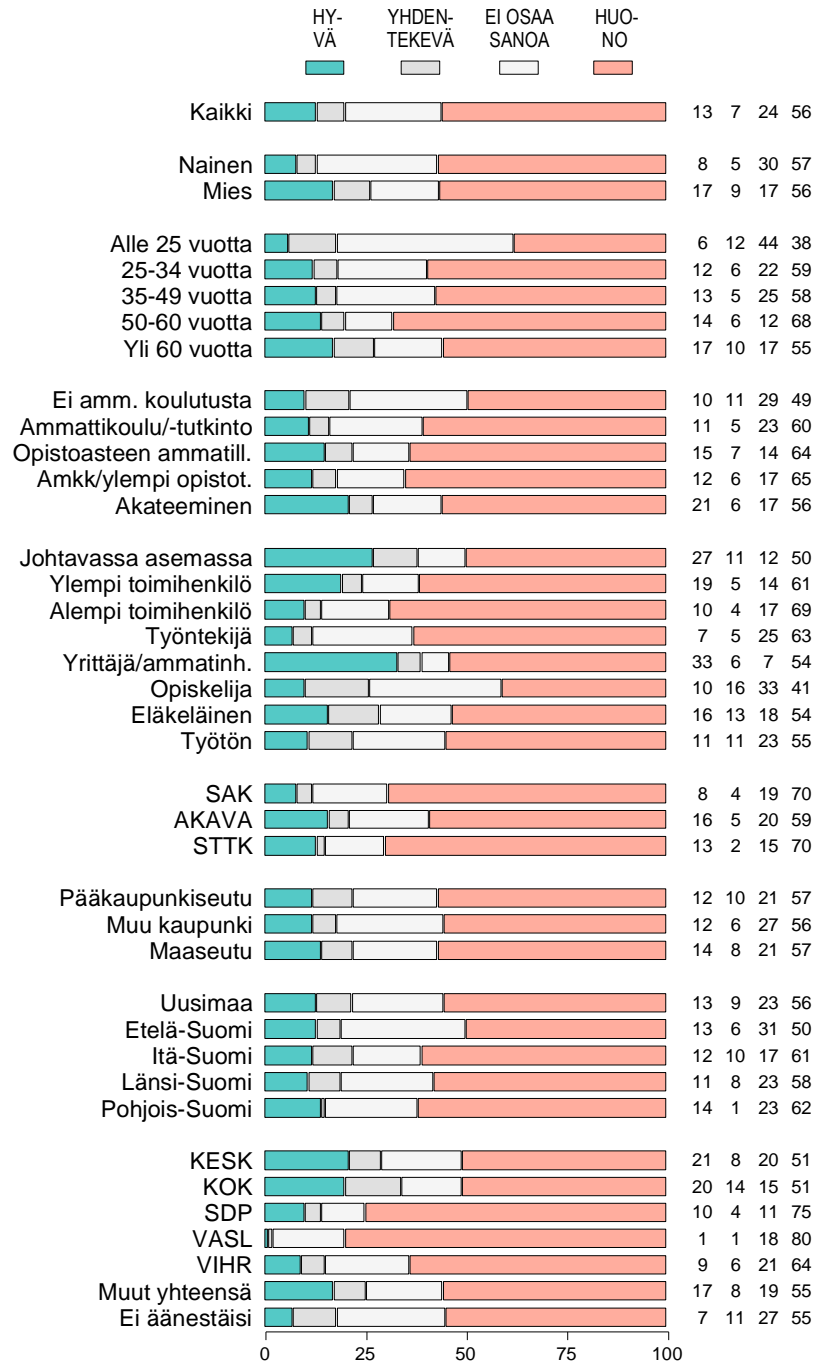
Enemmistö (59 %) väestöstä torjuu ajatuksen, että valtio vähentäisi rahoitusosuuttaan työttömyyskassan maksamissa työttömyyskorvauksissa, jotta työttömyyskassoihin kuulumattomien päiväraha ei olisi kohtuuttoman pieni verrattuna kassojen jäsenten korvauksiin. Viidesosa (21 %) kansasta kaventaisi mainitulla tavalla kassoihin kuulumattomien ja kuuluvien päiväraheroja.

LIITEKUVIOT

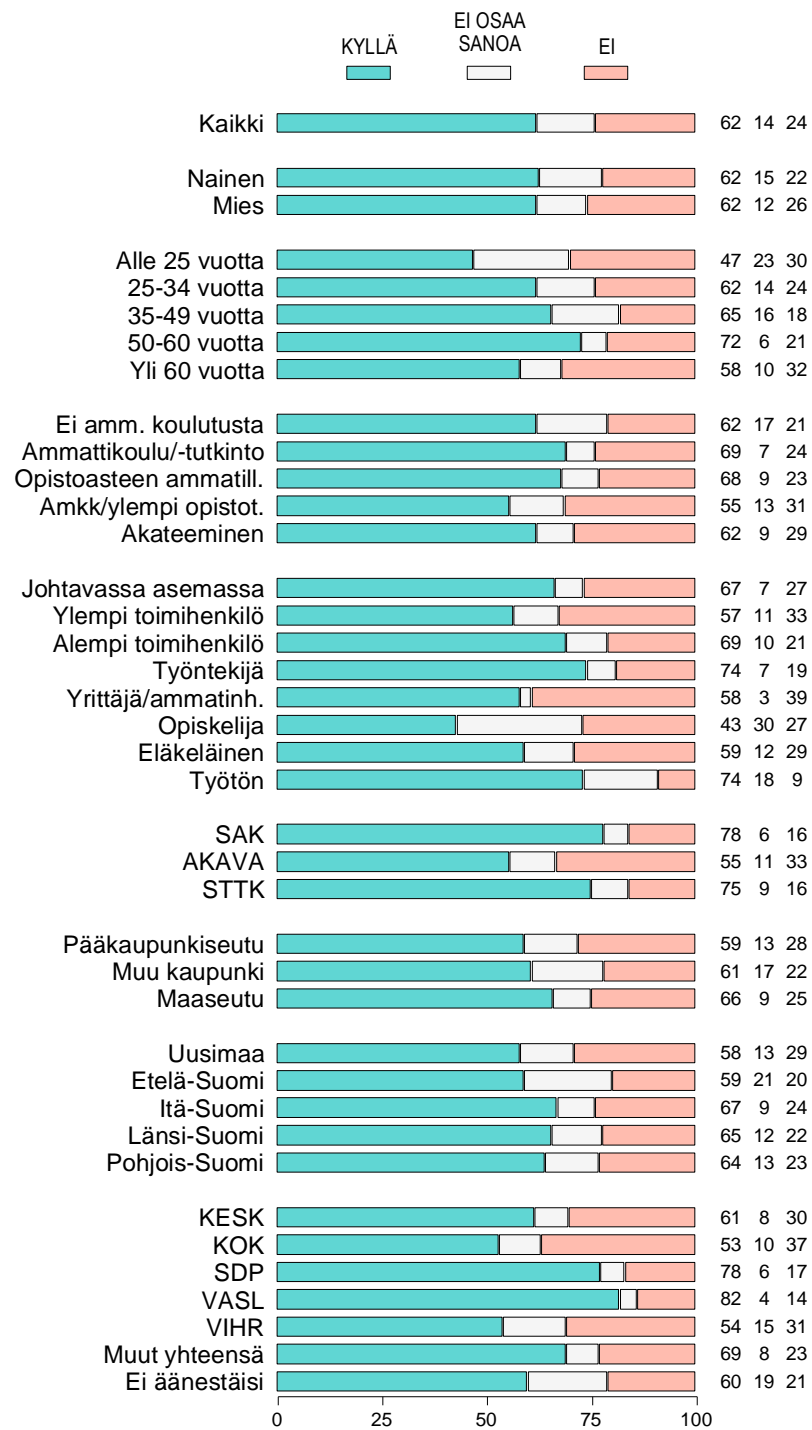
Työttömyyskorvaukset ja työllistyminen 2008

Kuvio 1. ONKO HYVÄ VAI HUONO EHDOTUS, ETTÄ VALTIO VÄHENTÄÄ SUHTEELLISTA RAHOITUSOSUUTTAAN TYÖTTÖMYYSKASSAN MAKSAMISSA TYÖTTÖMYYSKORVAUKSISSA (%)

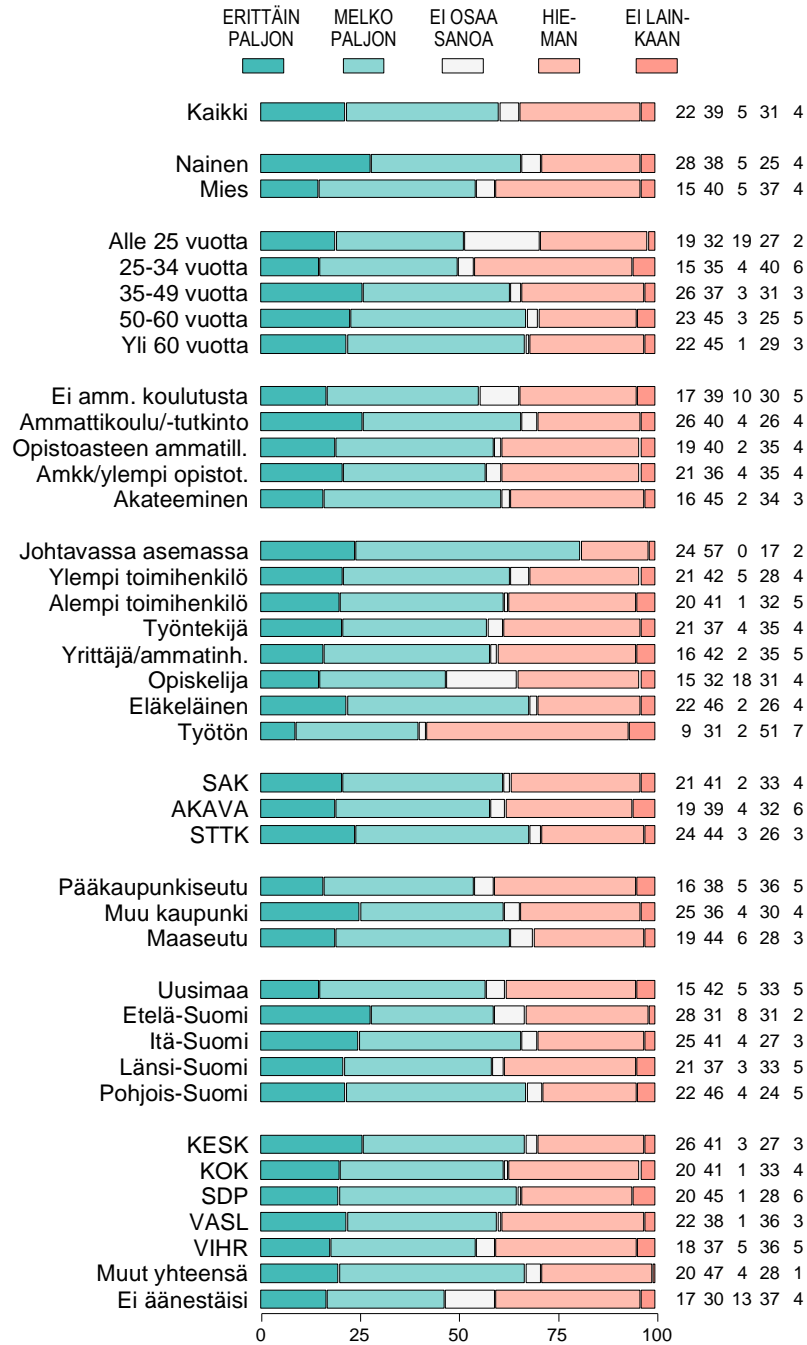
Työttömyyskorvaukset ja työllistyminen 2008

Kuvio 2e. PITÄISIKÖ SUOMEN TYÖTTÖMYYSTURVAN TASO NOSTAA MUIDEN POHJOISMAIDEN TASOLLE (kysymyksessä tasoeroja kuvattu esimerkein; %).

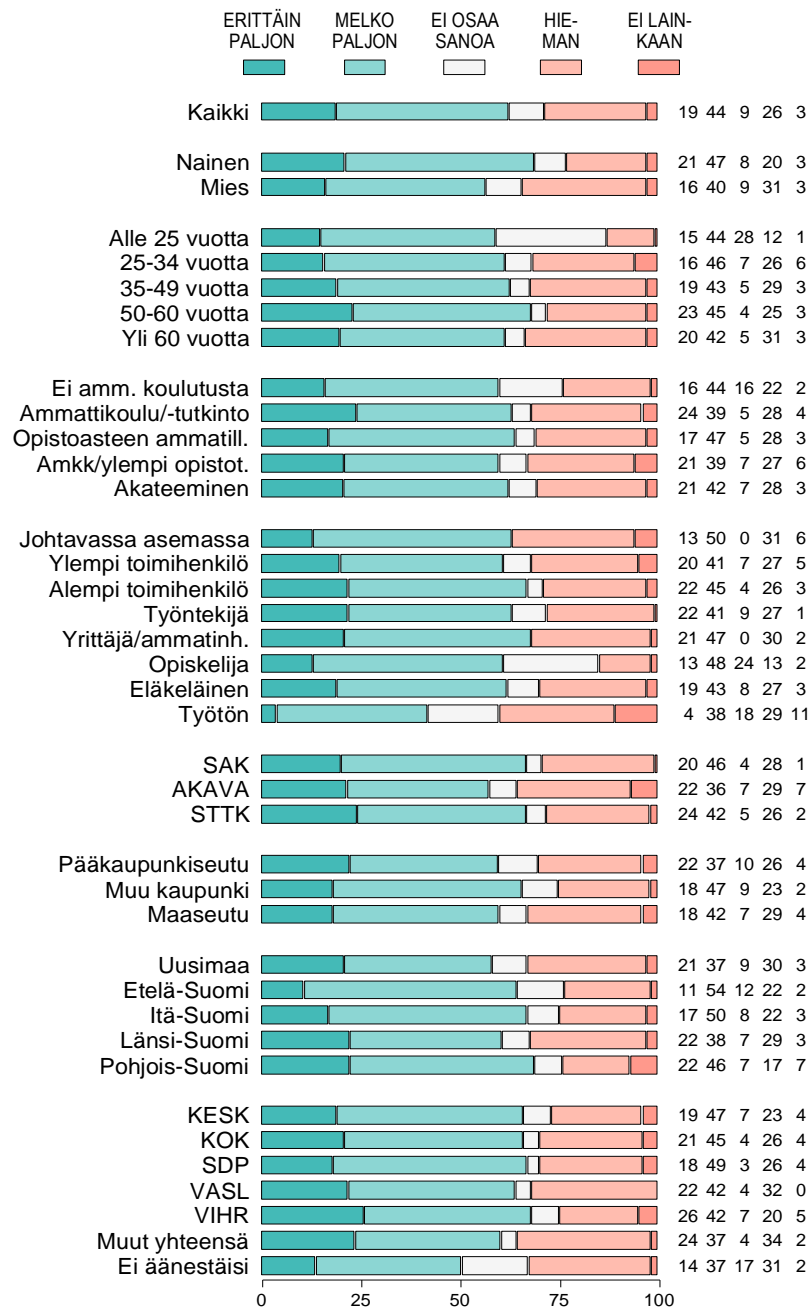
Työttömyyskorvaukset ja työllistyminen 2008

Kuvio 3-1. VAIKUTUS TYÖTTÖMYYDEN VÄHENTYMISEEN: TYÖNHAKIJAN AMMATTITÄIDON PARANTAMINEN ESIMERKIKSI TYÖHARJOITTELUN, KOULUTUKSEN TAI TUKITYÖN AVULLA (%).

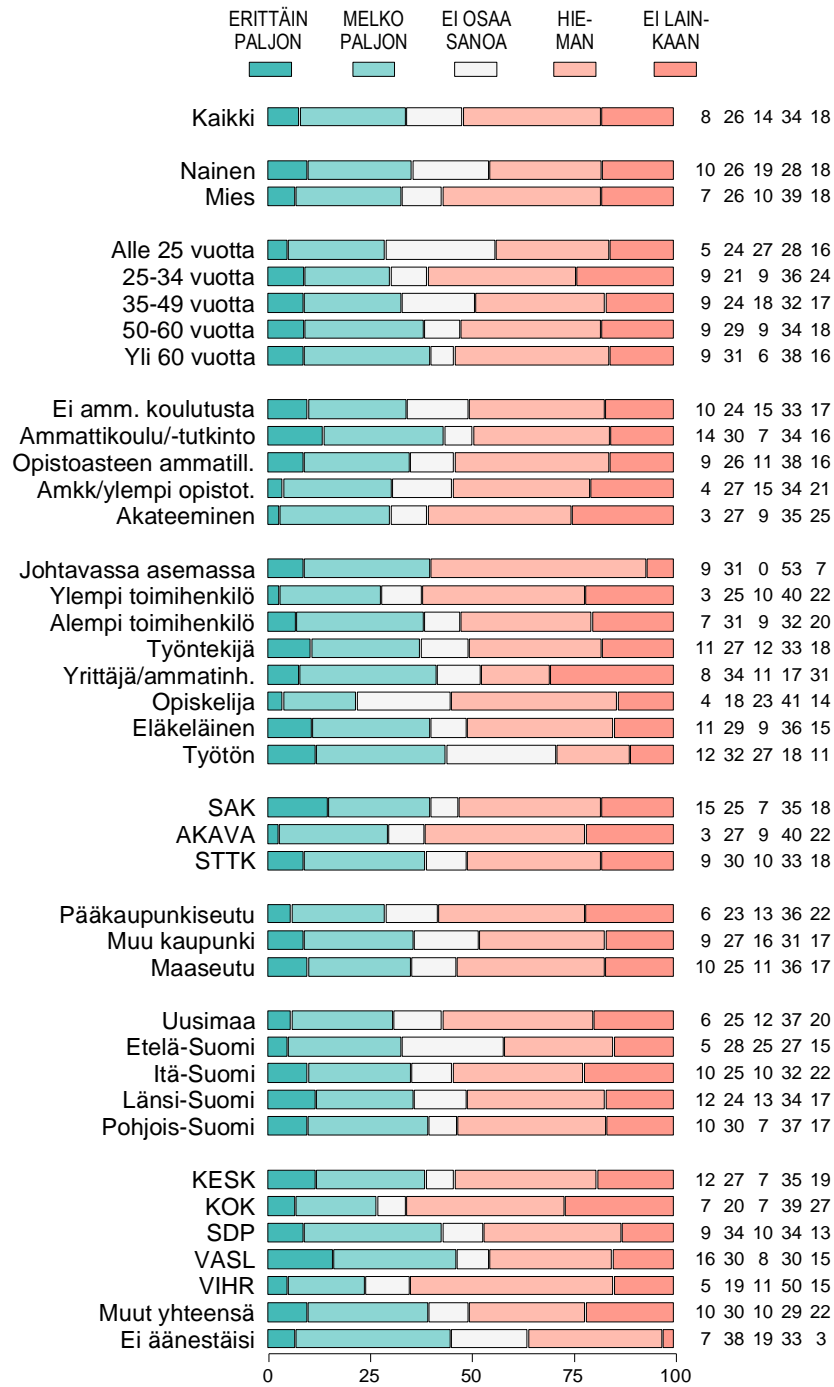
Työttömyyskorvaukset ja työllistyminen 2008

Kuvio 3-2. VAIKUTUS TYÖTTÖMYYDEN VÄHENTYMISEEN: TYÖNHAKIJAN, TYÖVOIMAVIRANOMAISEN JA VASTAANOTTAVAN TYÖNANTAJAN KESKENÄÄN TEKEMÄ TYÖLISTYMISSOPIMUS, JOSSA LUVATAAN TYÖPAIKKA YKSILÖLLISTEN TYÖVOIMAPALVELUJEN, KOULUTUKSEN TAI KUNTOUTUKSEN JÄLKEEN (%).

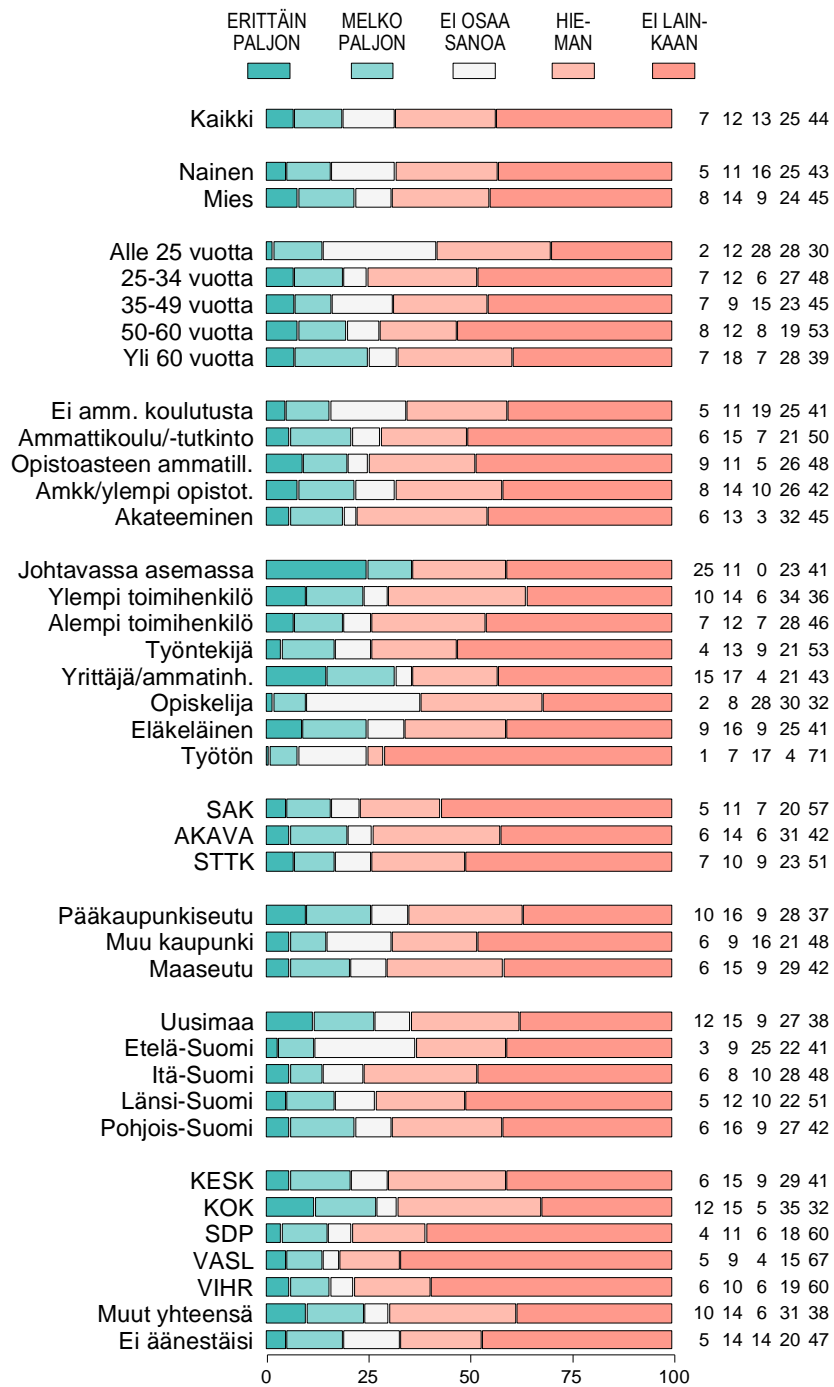
Työttömyyskorvaukset ja työllistyminen 2008

Kuvio 3-3. VAIKUTUS TYÖTTÖMYYDEN VÄHENTYMISEEN: ASUMISTUEN TAI TYÖTTÖMYYSKORVAUKSEN MAKSA-MINEN JONKIN AIKAA TYÖLLISTYMISEN JÄLKEEN (%).

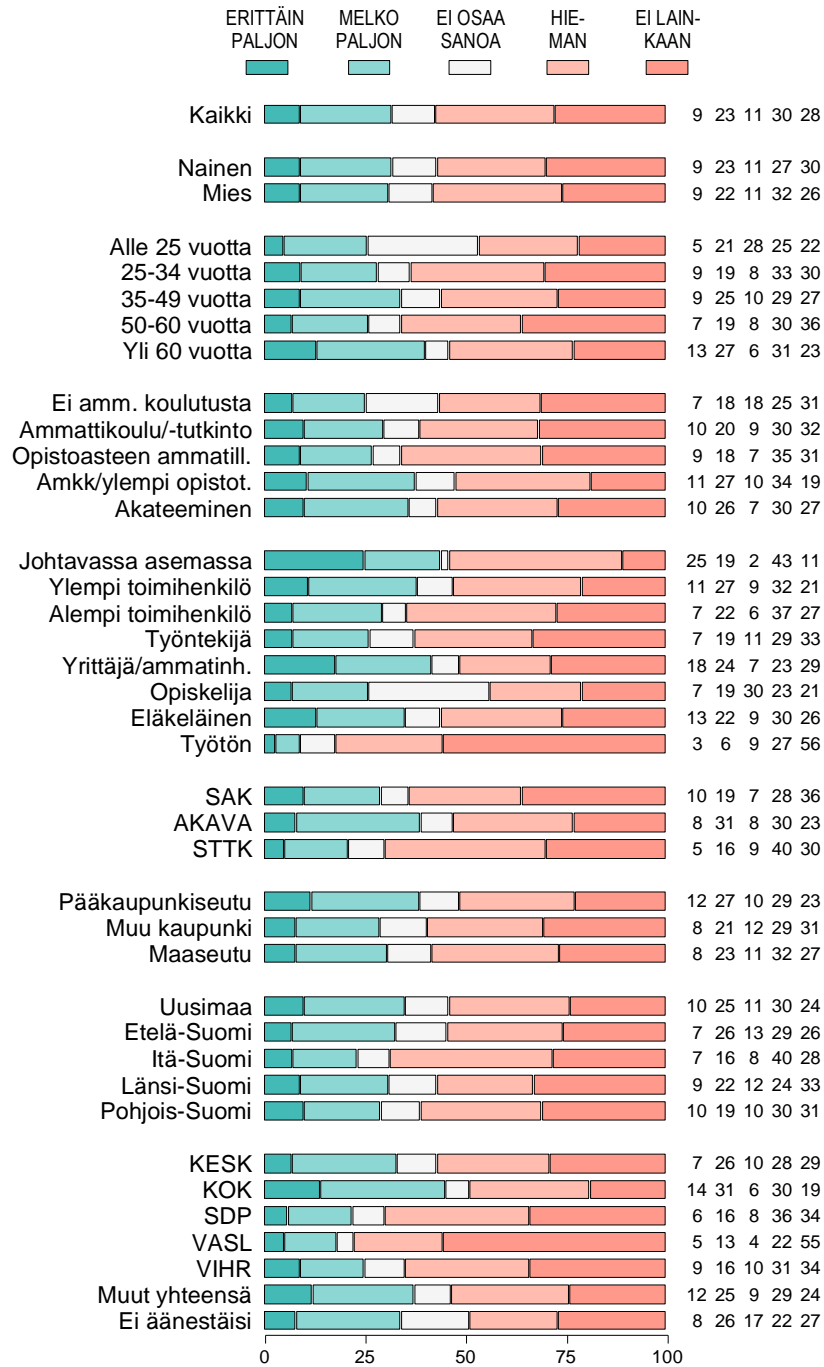
Työttömyyskorvaukset ja työllistyminen 2008

Kuvio 3-4. VAIKUTUS TYÖTTÖMYYDEN VÄHENTYMISEEN: TYÖTÖMYYSKORVAUSTEN LEIKKAAMINEN (%).

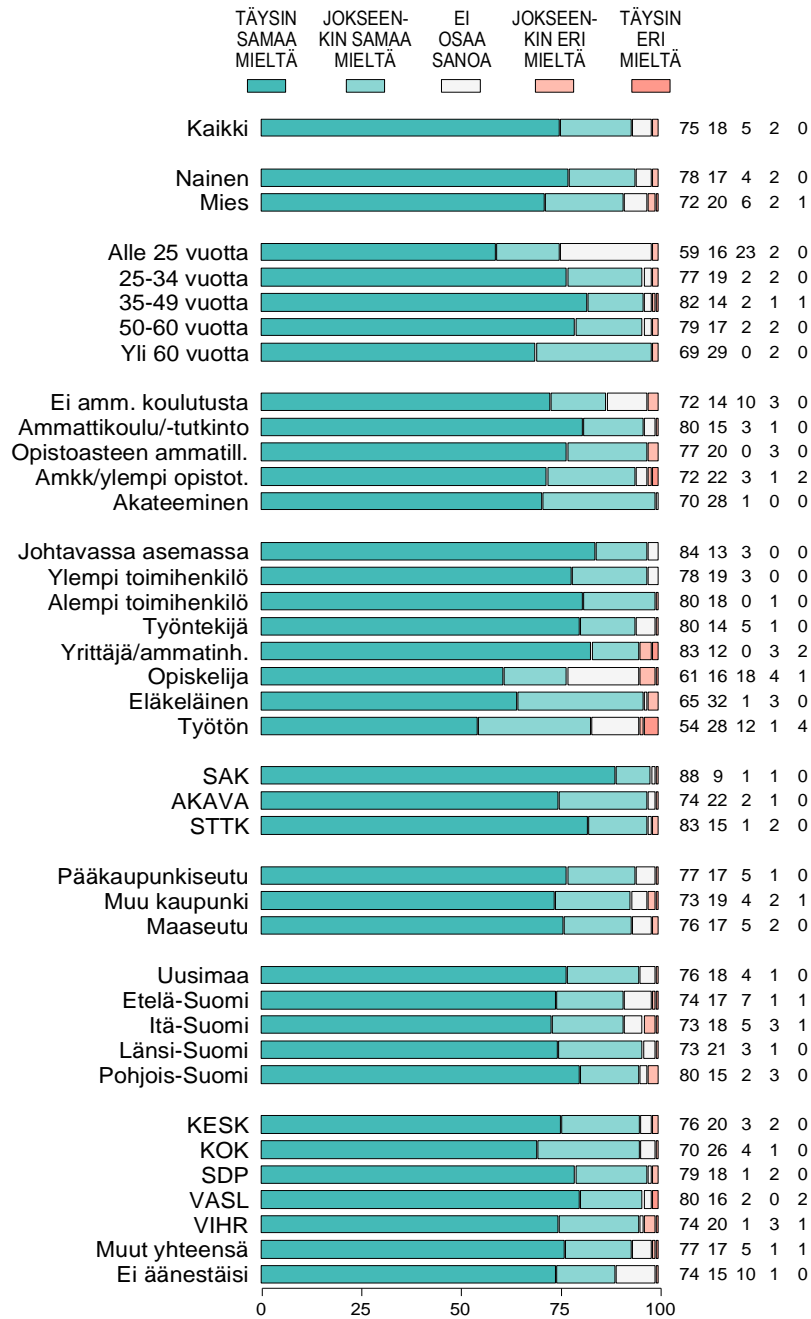
Työttömyyskorvaukset ja työllistyminen 2008

Kuvio 3-5. VAIKUTUS TYÖTTÖMYYDEN VÄHENTYMISEEN: TYÖTÖMYYSKORVAUKSEN PORRASTAMINEN NIIN, ETTÄ SE ON ALUSSA SUUREMPI JA MYÖHEMMIN PIENEMPI (%).

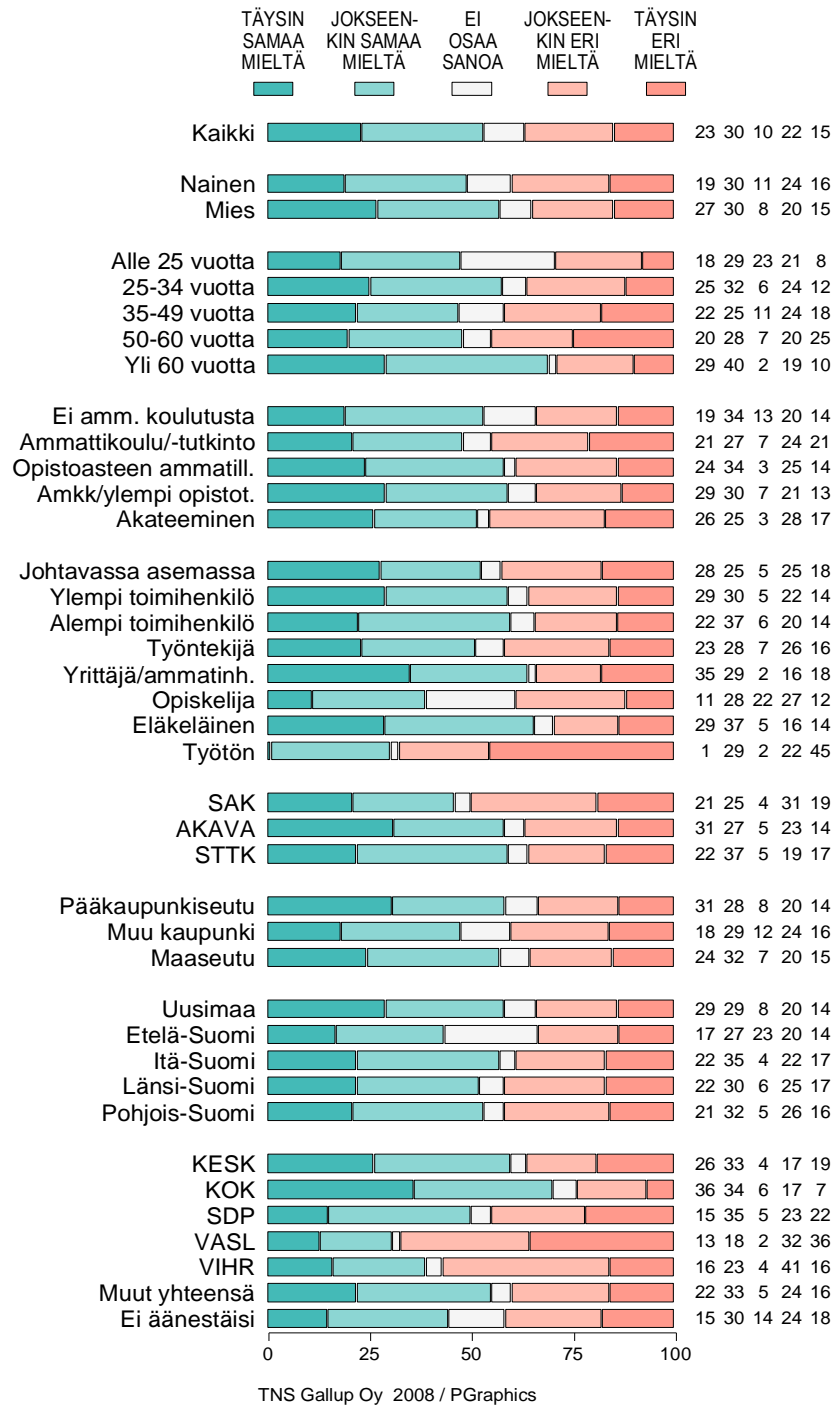
Työttömyyskorvaukset ja työllistyminen 2008

Kuvio 4-1. "Jos ihminen tekee työnsä ja maksaa veronsa ja maksunsa tunnollisesti, hän on oikeutettu ansioiden mukaisiin sosiaalietuuksiin, kun tarvitsee niitä esim. työttömyyden tai sairastumisen vuoksi" (%).

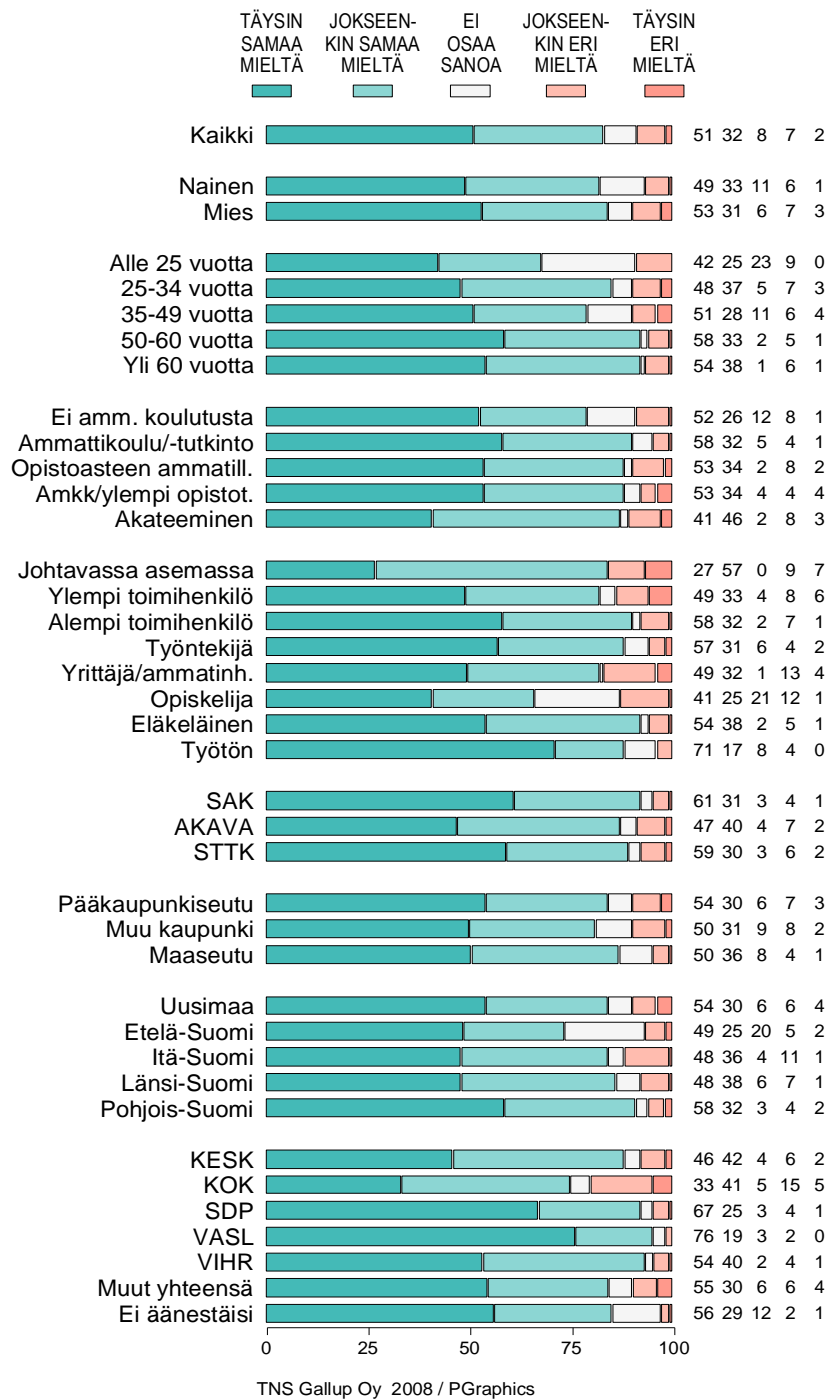
Työttömyyskorvaukset ja työllistyminen 2008

Kuvio 4-2. "Jos olisin itse töissä, minun olisi vaikea hyväksyä sitä, että naapurini jäisi joka aamu kotiin ja eläisi verovaroista rahoitetulla kansalaispalkalla" (%).

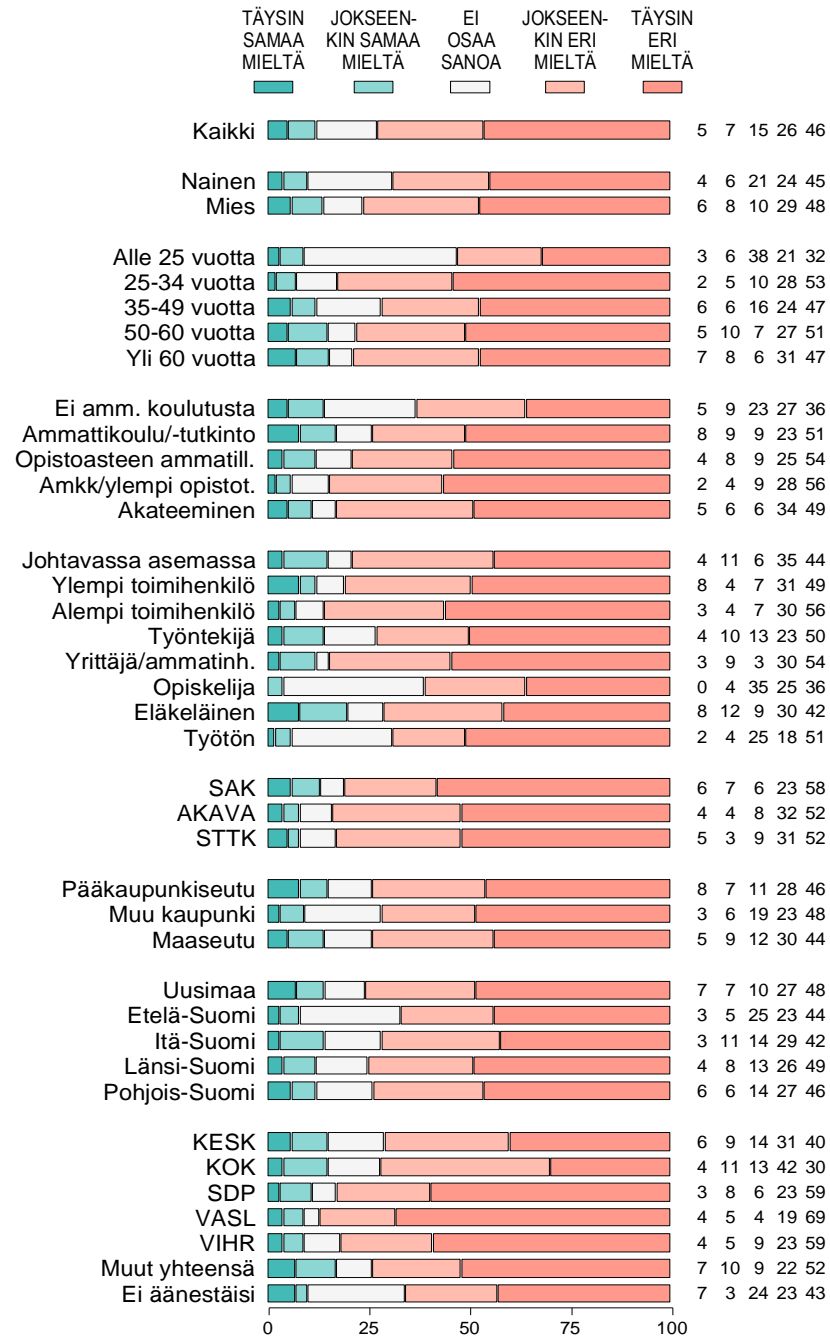
Työttömyyskorvaukset ja työllistyminen 2008

Kuvio 4-3. "Suuria määriä kerralla irtisanovien yritysten on kannettava isompaa vastuuta kustantamalla irtisanoituille esimerkiksi uudelleenkoulutusta tai erilliskoulutusta" (%).

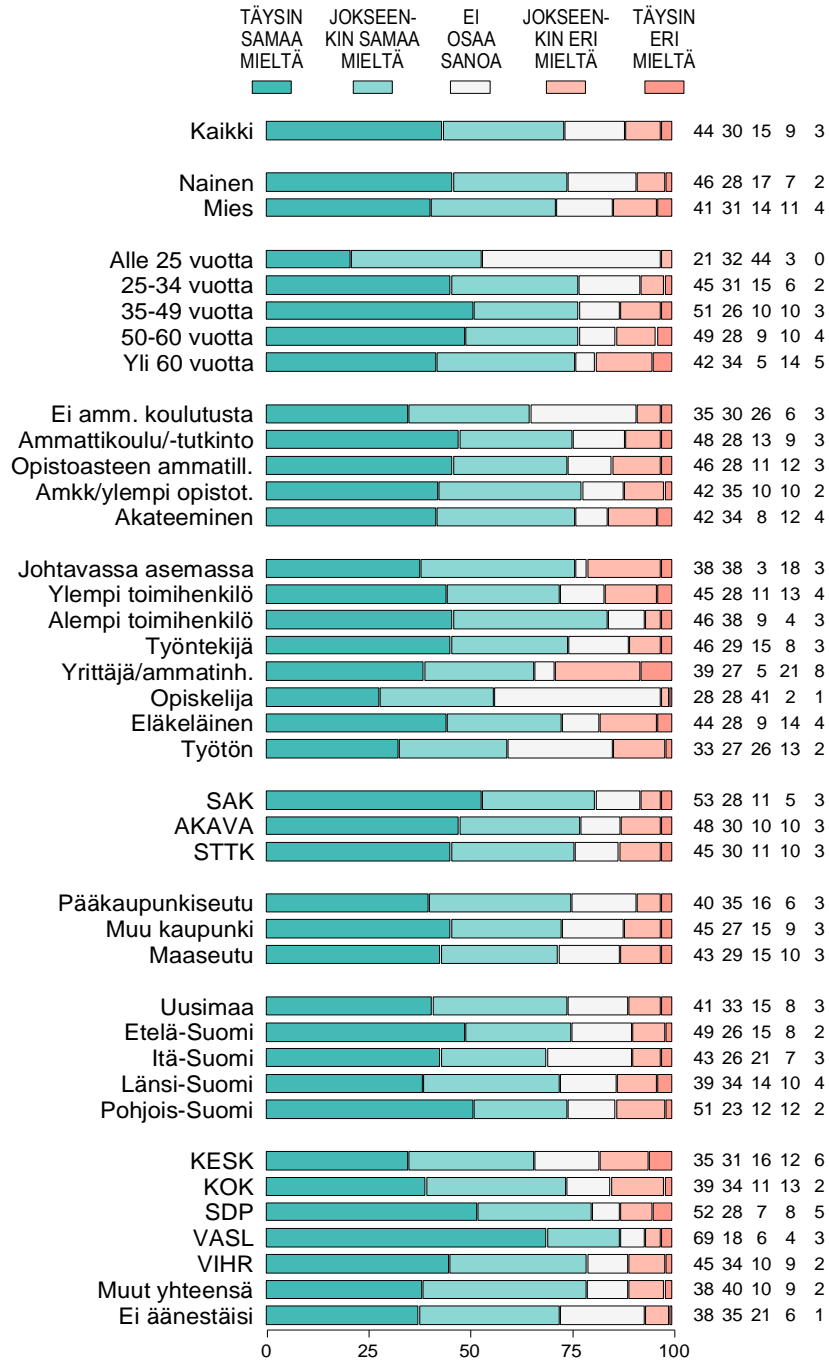
Työttömyyskorvaukset ja työllistyminen 2008

Kuvio 4-4. "Jotta yritykset voisivat tehdä parempaa tulosta, tulisi niiden vastuita irtisanotuista pikemminkin pienentää nykyisestä kuin suurentaa" (%).

Työttömyyskorvaukset ja työllistyminen 2008

Kuvio 4-5. "Valtio ei saa omaa suhteellista rahoitusta pienentämällä rangaista itsensä työttömyyskassassa vakuuttaneita ihmisiä" (%).

Työttömyyskorvaukset ja työllistyminen 2008

Kuvio 4-6. "Valtion pitää vähentää rahoitusosuuttaan työttömyyskassan maksamissa työttömyyskorvauksissa, jotta työttömyyskassoihin kuulumattomien työttömien päiväraha ei olisi kohtuuttoman pieni verrattuna kassojen jäsenten korvauksiin" (%).

